

Celoživotní cesta vodním hospodářstvím: Rozhovor s Jiřím Kaňkou

Jirko, 28. února odcházíš po 11 letech v ENVI-PURu do důchodu. Jak dlouho se vlastně pohybuješ v oboru vodního hospodářství?

Dá se říct, že celý život, hned od školy. V červnu 1983 jsem dokončil **Fakultu stavební na ČVUT v Praze**, obor vodní stavby a vodní hospodářství, a obhájil titul inženýra. Moje kariéra pak začala v srpnu téhož roku.

Kde byly tvé profesní začátky?

Nastoupil jsem jako projektant do **STÁTNÍHO RYBÁŘSTVÍ (SROPOZ) v Českých Budějovicích**. Zde jsem se na pozici samostatný projektant věnoval zakázkám, jako jsou rekonstrukce rybníků, převedení vody mezi povodími rybníků (Fejrar – Hroch) nebo opravám a sanacím hrází s návrhem bezpečnostních přelivů a výpustních objektů, například pro rybník Krvavý na Jindřichohradecku. Také jsem se podílel na rekonstrukci sádek v Třeboni a v Kopidlně. Byla to velmi dobrá škola pro začátek méj profesní dráhy.

Poté jsi ale přešel k větším projektům v HYDROPROJEKTU. Jak na toto období vzpomínáš?

V srpnu 1986 jsem nastoupil do českobudějovického závodu **HYDROPROJEKT Praha**. Tam jsem začínal jako vedoucí projektant a po roce jsem se stal hlavním inženýrem projektu. Právě tady mě do oboru velkého čistírenství zasvěcovali vynikající odborníci jako pan Radek Duroň nebo Ing. Karel Sýkora CSc., který byl expertem na kalové a plynové hospodářství. V té době jsme v kanceláři tvořili tým, kterému se s nadsázkou říkalo „Sýkorova Černá Kaňka“, protože hlavní inženýrkou projektu byla Ing. Ema Černá a já jsem jí jako „náhradní inženýr projektu“ (NIP) pomáhal se vším, co bylo potřeba.

Právě v HYDROPROJEKTU jsi poprvé pracoval na čistírně odpadních vod (ČOV) v Českých Budějovicích. Ta se pak stala tvým osudovým projektem, že?

Přesně tak. Budějovickou čistírnu jsem během kariéry dělal celkem třikrát. Poprvé v Hydroprojektu, kdy se připravovala její největší rekonstrukce a intenzifikace, která souvisela i se stavbou jaderné elektrárny Temelín – provoz elektrárny totiž vyžadoval pro chlazení dostatek čisté chladicí vody z Vltavy. Kapacita ČOV se tehdy více než zdvojnásobila a současně byla požadována i vyšší kvalita vyčištěné vody ve všech sledovaných parametrech. Podruhé jsem se k ČOV České Budějovice vrátil už ve společnosti **EKOEKO**, kterou založil Ing. Miloš Kratochvíl. Navrhli jsme a zrealizovali intenzifikaci ČOV pro výhledovou kapacitu 367 000 ekvivalentních obyvatel, což z ní činí největší čistírnu odpadních vod v Jihočeském kraji.

Třetí setkání s budějovickou ČOV ale bylo dramatické. Souviselo s povodněmi v roce 2002?

Ano, to byla pro mě nejhorší zkušenost v životě. Čistírna zrovna nabíhala do zkušebního provozu, když přišla 500letá voda. Celý areál o rozloze 10 hektarů byl pod vodou, v nejnižších místech dosahovala hladina až 3 metry nad terén. V nádržích plavaly stromy, sudy z pivovarů i kusy rozbitých chat. Okamžitě jsme ale začali s likvidací škod a díky nasazení všech lidí se

čistírnu podařilo do roka znovu zprovoznit. Navrhli jsme pak taková opatření, aby areál odolal minimálně stoleté vodě – například rozvaděče jsou dnes na vyvýšených podestách a čistírna má i vlastní záložní zdroje energie z bioplynu.

V éře EKO EKO jsi strávil 22 let a získal jsi i významné ocenění za čistírnu v Přelouči. O co šlo?

Na projekt ČOV Přelouč jsem velmi hrdý, protože tam fungovala skvělá spolupráce mezi projektantem, investorem a zhotovitelem. V roce 2004 jsem za ni obdržel **zvláštní ocenění v soutěži Stavba roku Pardubického kraje** za vytvoření kvalitního technického díla citlivě zasazeného do prostředí. Dokonce jsem tam v kronice zapsán jako čestný občan města.

V roce 2015 jsi nastoupil do ENVI-PURu. Tvá první zakázka byla ale trochu netradiční, že?

Nastoupil jsem 16. února 2015 a hned v jednu hodinu odpoledne, po podpisu všech papírů, mě „odveleli“ na tři měsíce do Prahy na **Ústřední čistírnu odpadních vod na Císařském ostrově**. Působil jsem tam jako koordinátor a dozor na projektu nové vodní linky za 11 miliard korun. Moje role byla v podstatě „tajná“, protože jsem tam byl jako externí specialista na výpočty tlakových ztrát ve vzduchovém potrubí, se kterými si tehdy nikdo nevěděl rady. Musel jsem navrhnout kompenzátory a kluzné podpěry, aby potrubí vydrželo obrovské teplotní rozdíly, které tam vznikají.

V ENVI-PURu jsi ale pracoval i na mnoha dalších projektech.

Ano, byl jsem tu na pozici hlavního stavbyvedoucího, projektanta i technologa. Vypíchnout můžu třeba **ČOV Batelov**, kterou jsem dělal od první studie až po vyhodnocení zkušebního provozu, nebo intenzifikaci **areálové čistírny v Táboře**, což byla vlastně moje „přechodová“ stavba z EkoEko do ENVI-PURu. Za celou svou kariéru, která trvala 43 let, jsem neměl jedinou reklamaci. Vše, co se nakreslilo, se většinou hned stavělo – ať už to byla Sušice, Sokolov nebo Svitavy.

Kromě projektování ses věnoval i psaní a výuce.

To je pravda. Vydal jsem několik odborných knížek a skript, recenzoval jsem právní předpisy a vytvářel příručky pro obce. Také jsem jeden semestr vyučoval hydrauliku na Jihočeské univerzitě.

I když odcházíš do důchodu, vypadá to, že se za tebou dveře společnosti ENVI-PUR úplně nezavřou.

Zatím to tak nevypadá. Domluvili jsme se, že bych mohl dál spolupracovat jako **externista na telefonu**. Firma stále potřebuje mé autorizační razítko a zkušenosti, takže tu asi jeden nebo dva dny v týdnu budu k dispozici. Práce mě stále baví, i když mě ty desítky realizovaných čistíren stály kus osobního života. Vodní hospodářství je pro mě, jakožto budějovického rodáka, srdeční záležitost a vždycky jsem se snažil dělat práci tak, abych si v místě, kde bydlím, neudělal ostudu.